



REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Šibenik

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ PROVJERI PROVEDBE DANIH PREPORUKA
ZA REVIZIJU UČINKOVITOSTI SPRJEČAVANJE I OTKRIVANJE PRIJEVARA KOD
TRGOVAČKIH DRUŠTAVA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE
(REGIONALNE) SAMOUPRAVE NA PODRUČJU
ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE

Šibenik, ožujak 2017.

SADRŽAJ

stranica

SAŽETAK

I.	PROVEDBA DANIH PREPORUKA	4
II.	UČINCI PROVEDENIH PREPORUKA	18



REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Šibenik

KLASA: 041-01/14-10/70
URBROJ: 613-17-17-54

Šibenik, 23. ožujka 2017.

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ PROVJERI PROVEDBE DANIH PREPORUKA
ZA REVIZIJU UČINKOVITOSTI SPRJEČAVANJE I OTKRIVANJE PRIJEVARA KOD
TRGOVAČKIH DRUŠTAVA U VLASNIŠTVU JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE
(REGIONALNE) SAMOUPRAVE NA PODRUČJU
ŠIBENSKO-KNINSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je provjera provedbe danih preporuka za reviziju učinkovitosti Sprječavanje i otkrivanje prijevара kod trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Šibensko-kninske županije.

Provjera je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci provjere provedeni su od 14. prosinca 2016. do 23. ožujka 2017.

SAŽETAK

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je revizija učinkovitosti Sprječavanje i otkrivanje prijevара kod trgovačkih društava u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na području Šibensko-kninske županije (dalje u tekstu: Županija). Postupci revizije su provedeni od 20. studenoga 2014. do 27. travnja 2015. Revizijom je obuhvaćeno pet trgovačkih društava: Ceste Šibenik d.o.o., Šibenik, Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, Leć d.o.o., Vodice, Čempresi d.o.o., Šibenik i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin.

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi jesu li društva uspostavila prikladne politike, procedure i kontrole kako bi spriječila prijevare
- utvrditi poduzimaju li potrebne aktivnosti kako bi se povećala svjesnost rukovoditelja i drugih zaposlenika o mogućnosti pojave prijevара
- ocijeniti djelotvornost sustava unutarnjih kontrola s obzirom na rizike prijevара
- utvrditi koje su postupke društva uspostavila kako bi što prije otkrila prijevare.

Državni ured za reviziju je ocijenio da je društvo Ceste Šibenik d.o.o., Šibenik poduzimalo potrebne aktivnosti kako bi spriječilo i otkrilo prijevare. Nadalje, ocijenio je da društva Gradska čistoća d.o.o., Šibenik, Leć d.o.o., Vodice, Čempresi d.o.o., Šibenik i Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin nisu poduzimala potrebne aktivnosti za sprječavanje i otkrivanje prijevара te da su potrebna značajna poboljšanja. Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na politike i postupke za sprječavanje prijevара, odgovornosti rukovoditelja i drugih zaposlenika za sprječavanja prijevара, sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevара te analitičke i druge postupke za otkrivanje prijevара. Dane su preporuke za otklanjanje nepravilnosti i propusta. Državni ured za reviziju je ocijenio da bi provedba navedenih preporuka pridonijela sprječavanju i ranom otkrivanju prijevара te postizanju boljeg upravljanja javnim sredstvima i većoj transparentnosti i odgovornosti.

Ciljevi provjere provedbe danih preporuka su ocijeniti jesu li provedene dane preporuke te je li postignut zadovoljavajući napredak.

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza društvima su upućeni upiti i zatraženo je da sami ocijene napredak u provedbi svake pojedine preporuke. Obavljeni su razgovori s odgovornim osobama, a provjera provedbe danih preporuka potvrđena je uvidom u dokumentaciju. Svrha provjere je utvrditi koje su aktivnosti poduzete kako bi preporuke bile provedene.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da je postignut zadovoljavajući napredak, jer od 54 dane preporuke, 32 su provedene, a 22 nisu provedene. Pozitivni učinci su postignuti kod svih društava obuhvaćenih revizijom. Odnose se na donošenje dokumenta u kojem su navedene etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze prema interesnim skupinama, općeg akta kojim je uređeno primanje i davanje poklona i ugošćavanje, te općeg akta kojim je uređeno korištenje opreme, telefona, IT sustava i drugo isključivo za poslovne svrhe. Na mrežnim stranicama su objavljeni opći akti, informacije o unutarnjem ustrojstvu, plan nabave i informacije o provedenim postupcima nabave, te ažurirani registar ugovora i okvirnih sporazuma.

Uređen je način odobravanja financijskih transakcija iznad određenih iznosa. Postupcima i tehnikama otkrivanja prijevара obuhvaćene su sve razine odgovornosti, općim aktima uređeni su zahtjevi za izvješćivanje o sumnji na prijevaru, zajamčena je anonimnost i zaštita osoba koje izvijeste o sumnji na prijevaru, te su uspostavljeni anonimni i povjerljivi kanali dojava za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine. Gotovina u blagajni na kraju radnog dana zadržavana je u skladu s odlukom o blagajničkom maksimumu, te su plaće zaposlenicima obračunavane u skladu s aktima društva.

I. PROVEDBA DANIH PREPORUKA

U nastavku se daju podaci o provedbi danih preporuka, prema društvima obuhvaćenim revizijom.

Tablica broj 1

Provedba danih preporuka

Naziv društva	Ukupni broj danih preporuka	Provedba preporuka	
		Provedene	Neprovedene
Ceste Šibenik d.o.o., Šibenik	2	1	1
Gradska čistoća d.o.o., Šibenik	16	12	4
Leć d.o.o., Vodice	11	5	6
Čempresi d.o.o., Šibenik	13	8	5
Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin	12	6	6
Ukupno	54	32	22
% provođenja	100,0	59,3	40,7

Ceste Šibenik d.o.o., Šibenik

1. Politike i postupci za sprječavanje prijevара

1.1. Preporučeno je na mrežnim stranicama objaviti opće akte, plan nabave i informacije provedenim postupcima nabave.

Preporuka je provedena. U katalogu informacija društva koji je objavljen na mrežnim stranicama društva je utvrđeno koje informacije imaju javnu namjenu i objavljuju se na mrežnim stranicama društva te koje informacije se mogu dobiti na zahtjev korisnika. Informacije javne namjene su podaci o nazivu društva, temeljnom kapitalu, strukturi vlasništva i upravljanja, podaci o mrežnoj stranici Financijske agencije za informacije o financijskim izvještaja, politika kvalitete i upravljanja okolišem, politika sponzorstva i donacija, tablica sponzorstva i donacija, antikorupcijski program, etički kodeks te način ostvarenja prava na pristup informacijama. Informacije koje se mogu dobiti na zahtjev korisnika su: akti skupštine i nadzornog odbora i izjava o osnivanju društva. Na mrežnim stranicama društva su objavljeni: Antikorupcijski program, Etički kodeks, Odluka o imenovanju službenika za zaštitu osobnih podataka, Zahtjev za pristup informacijama, Katalog informacija, Akcijski plan za suzbijanje korupcije, Odluka o imenovanju povjerenika za etiku, Odluka o imenovanju službenika za informiranje, Pravilnik o korištenju službenih automobila i mobilnih telefona, Unutarnje ustrojstvo, Bilanca i Račun dobiti i gubitka za 2013. i 2014., Pregled sklopljenih ugovora za 2014., 2015. i 2016., financijski planovi za 2014., 2015., 2016. i 2017., donacije za 2013., 2014. i 2015., Planovi nabave za 2014., 2015., 2016. i 2017., te politika i ciljevi društva. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

2. Analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevара

2.1. Preporučeno je zapošljavati putem javnog natječaja i utvrditi procedure kako bi zapošljavanje i unapređivanje bilo transparentno i slobodno od sukoba interesa te kako bi se zaposlili najbolji kandidati.

Preporuka nije provedena. U 2015. društvo je zaposlilo tri osobe na neodređeno vrijeme i četiri osobe na određeno vrijeme, a u 2016. četiri osobe na određeno vrijeme. Zapošljavanje je provedeno bez javnog natječaja. Društvo je donijelo Kriterije za prijem zaposlenika u radni odnos kojima je uređen postupak podnošenja zamolbi za posao te način odabira kandidata. Navedenim Kriterijima za prijem zaposlenika je određeno da društvo nije obveznik raspisivanja natječaja za novootvorena radna mjesta te da Zakonom o radu nije predviđena obveza oglašavanja slobodnog radnog mjesta od strane poslodavaca za niti jedno radno mjesto. Tijekom 2015. u društvu je proveden jedan, a u 2016. jedanaest postupaka unapređivanja zaposlenika. Procedure za unapređivanje nisu utvrđene. Društvo navodi da je tijekom 2015. i 2016. unapređivalo pojedine zaposlenike promjenom radnog mjesta te da je unapređivanje provedeno zbog povećane potrebe za obavljanjem poslova određenog radnog mjesta ili popunjavanja upražnjenog radnog mjesta zbog odlaska zaposlenika u mirovinu. Nadalje, navodi da se unapređivanje provodilo na prijedlog neposrednog rukovoditelja te da su unaprijeđenim osobama zaključivani aneksi ugovora o radu. Također, navodi da su navedena unapređenja, koje poslodavac nije smatrao neophodnim regulirati posebnim aktom, provedena prema ustaljenoj proceduri koja se temelji na praćenju rada svakog pojedinog radnika, prvenstveno od strane neposredno nadređenoga, uzimajući u obzir pri tome godine radnog staža, ukupno zalaganje i pristup u obavljanju poslova pojedinog radnog mjesta. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

Gradska čistoća d.o.o., Šibenik

1. Politike i postupci za sprječavanje prijevera

1.1. Preporučeno je donijeti dokument u kojem bi se navele etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze prema interesnim skupinama.

Preporuka je provedena. Društvo je donijelo Etički kodeks kojim su utvrđena osnovna pravila ponašanja svih zaposlenika u društvu radi utvrđivanja i promoviranja temeljnih etičkih vrijednosti. Imenovalo je povjerenika za etiku i osobu zaduženu za nepravilnosti. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

1.2. Preporučeno je općim aktom urediti primanje i davanje poklona i ugošćavanje.

Preporuka je provedena. Društvo je donijelo Odluku o primanju i davanju darova i ugošćavanju. Navedenom odlukom je, između ostaloga, navedeno da primanje darova od osoba s kojima su zaposlenici u poslovnom odnosu u pravilu nije dopušteno. Navedeno je u kojim slučajevima je dozvoljeno primanje darova, visina vrijednosti primljenog dara, postupanje s dvojbenim darom, načela za davanje darova i ugošćavanje, te da je primanje i davanje novca i/ili protuusluga najstrože zabranjeno. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

1.3. Preporučeno je općim aktom urediti korištenje opreme, telefona, IT sustava i drugo isključivo za poslovne svrhe.

Preporuka je provedena. Društvo je donijelo Pravilnik o korištenju službenih automobila kojim je uređeno korištenje isključivo službenih automobila u društvu te prava i obveze službenika u svezi korištenja službenih vozila.

Donijelo je Odluku o korištenju službenih mobilnih telefona kojom se uređuje pravo na korištenje mobilnih telefona te maksimalna mjesečna tarifa pretplatničke potrošnje za svakog korisnika. U Etičkom kodeksu navedeno je, između ostaloga, da je čuvanje imovine Društva obveza svih zaposlenika, te da je nitko ne smije koristiti za vlastitu dobit niti svrhu. Nadalje, navedeno je da povremena i nevažna osobna uporaba sredstava poput računala i druge opreme, telefona i potrošnog materijala te druge osobne uporabe, koje su u skladu s odobrenim propisima / postupcima, predstavljaju dozvoljene iznimke od navedenog pravila. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

- 1.4. Preporučeno je na mrežnim stranicama objaviti opće akte, plan nabave i informacije o provedenim postupcima nabave, te ažurirani registar ugovora i okvirnih sporazuma.

Preporuka je provedena. Na mrežnim stranicama društva je utvrđeno da su objavljeni opći akti društva, planovi nabave i informacije o provedenim postupcima nabave, te ažurirani registar ugovora i okvirnih sporazuma. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

2. Odgovornosti rukovoditelja i drugih zaposlenika za sprječavanje prijevара

- 2.1. Preporučeno je općim aktima utvrditi postupke za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa, obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevара te održavati izobrazbu vezanu uz stjecanja potrebnih znanja za sprječavanje prijevара.

Preporuka je provedena. Društvo je donijelo Etički kodeks, imenovalo povjerenika za etiku i donijelo Akcijski plan društva za suzbijanje korupcije čime su uređeni postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa. Navedenim aktima su uređene obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevара. Društvo navodi da objavama Etičkog kodeksa i Akcijskog plana na mrežnim stranicama društva su zaposlenici upoznati s pravilima ponašanja svih zaposlenika radi utvrđivanja i promoviranja etičkih vrijednosti, osnovnim pojmovima u borbi protiv korupcije, načinom prijave nepravilnosti, te podacima o povjereniku za etiku. Povjerenik za etiku je proveo savjetovanje s rukovoditeljima službi o utvrđivanju i promoviranju temeljnih etičkih vrijednosti. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

3. Sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevара

- 3.1. Preporučeno je općim aktom urediti način funkcioniranja unutarnjih kontrola, ocjenjivati njihovo funkcioniranje, oblikovati unutarnje kontrole na način da njihova primjena spriječi prijevара, odnosno urediti podjelu dužnosti, rotaciju zaposlenika i poslova, odobravanje, odgovarajuće dokumentiranje, fizičke kontrole, nadgledanje i neovisne provjere.

Preporuka nije provedena. Društvo je kroz Strategiju upravljanja rizicima i Mapu procesa uredilo način funkcioniranja unutarnjih kontrola. Uredilo je podjelu dužnosti, odobravanje, odgovarajuće dokumentiranje, fizičke kontrole, nadgledanje i neovisne provjere. Nije ocjenjivalo funkcioniranje unutarnjih kontrola i nije uredilo rotaciju zaposlenika i poslova. Društvo navodi da će na temelju procesa iz 2016. provesti kontrole navedenih procesa u 2017. Nadalje, navodi da će temeljem Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o unutarnjoj reviziji osnivač obavljati unutarnju reviziju društva.

Također, navodi da rotacija zaposlenika i poslova nije moguća zbog ograničenog broja zaposlenika kao i njihove stručnosti za pojedine poslove. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

- 3.2. Preporučeno je ocjenjivati specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevera.

Preporuka je provedena. Društvo je Strategijom upravljanja rizicima kroz mapu procesa i Etičkim kodeksom ocijenilo specifična područja koja su podložna prijeveri. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

- 3.3. Preporučeno je urediti način odobravanja financijskih transakcija iznad određenih iznosa.

Preporuka je provedena. Društvo je donijelo izmjenju Izjave o osnivanju trgovačkog društva kojom je uredilo način odobravanja financijskih transakcija iznad određenih iznosa na način da direktor samostalno sklapa ugovore svih vrsta do iznosa 1.000.000,00 kn, a iznad navedenog iznosa uz suglasnost Nadzornog odbora. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

4. Analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevera

- 4.1. Preporučeno je istraživati moguće sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima, organizacijama i događajima.

Preporuka nije provedena. Društvo nije poduzimalo aktivnosti za istraživanje sumnjivih transakcija, skrivenih odnosa među pojedincima, organizacijama i događajima. Navodi da je Strategijom upravljanja rizicima kroz mapu procesa reguliran način istraživanja mogućih sumnjivih transakcija i skrivenih odnosa među pojedincima, kao i Etičkim kodeksom. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

- 4.2. Preporučeno je postupcima i tehnikama otkrivanja prijevera obuhvatiti sve razine odgovornosti.

Preporuka je provedena. Društvo je Strategijom upravljanja rizicima kroz mapu procesa, Etičkim kodeksom i Akcijskim planom obuhvatilo sve razine odgovornosti. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

- 4.3. Preporučeno je nadzirati područja podložna prijeveri koja se odnose na blagajničko poslovanje, obračun plaća i naknada, nabavu roba, radova i usluga, postupke zapošljavanja i unapređivanja.

Preporuka nije provedena. Društvo je općim aktima reguliralo nadziranje područja podložnih prijeveri, provodilo je aktivnosti nadzora blagajničkog poslovanja, a nije provodilo aktivnosti nadzora drugih područja podložnih prijeveri. Navodi da je Pravilnikom o postupku nabave do vrijednosti pragova javne nabave, Pravilnikom o dopuni Pravilnika o postupku nabave do vrijednosti pragova javne nabave, Kolektivnim ugovorom, Etičkim kodeksom i Strategijom upravljanja rizicima regulirano nadziranje područja podložnih prijeveri koja se odnose na blagajničko poslovanje, obračun plaća i naknada, nabavu roba, radova i usluga, postupke zapošljavanja i unapređivanja.

Donijelo je Odluku o visini blagajničkog maksimuma, kojom je utvrđen maksimalan iznos koji se može zadržavati u blagajni u iznosu 10.000,00 kn dok je ranijom Odlukom o visini blagajničkog maksimuma maksimalan iznos bio određen u visini 30.000,00 kn. Društvo je donijelo Pravilnik o blagajničkom poslovanju, kojim je uređeno blagajničko poslovanje, poslovne knjige i dokumentacija u blagajničkom poslovanju, kontrola blagajničkog poslovanja, tretman manjkova i viškova u blagajni, plaćanja gotovim novcem prema propisima o platnom prometu i porezu na dohodak, devizna blagajna i drugo. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

4.4. Preporučeno je općim aktom urediti zahtjeve za izvješćivanjem o sumnji na prijevaru.

Preporuka je provedena. Etičkim kodeksom je imenovan povjerenik za etiku. Određeno je da se građani i zaposlenici mogu obratiti povjereniku za etiku prijavom ili pritužbom na ponašanje člana Uprave ili zaposlenika za koje smatraju da je protivno odredbama Etičkog kodeksa ili koja su neetična i moguće koruptivna. Također, u Akcijskom planu za suzbijanje korupcije, navedeno je da se moguće spoznaje o određenim nepravilnostima u radu zaposlenika ili sumnjama na korupciju unutar društva prosljede povjereniku za etiku. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

4.5. Preporučeno je zajamčiti anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevaru.

Preporuka je provedena. Etičkom kodeksom je, između ostaloga, određeno da prijava ili pritužba povjereniku za etiku može biti i anonimna. Također, u Akcijskom planu za suzbijanje korupcije, navedeno je da se moguće spoznaje o određenim nepravilnostima u radu zaposlenika ili sumnjama na korupciju unutar društva prosljede povjereniku za etiku s napomenom da nitko drugi ne otvara pošiljku. Nadalje, navedeno je da će se svaka obavijest o mogućim nepravilnostima u radu zaposlenika ili sumnjama na korupciju unutar društva provjeriti s dužnom pažnjom, štiteći pritom u cijelosti izvor informacija. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

4.6. Preporučeno je uspostaviti anonimne i povjerljive kanale dojava za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine.

Preporuka je provedena. Etičkim kodeksom je, između ostaloga, određeno da se povjerenika za etiku može kontaktirati putem elektroničke pošte, telefona, telefaksa i pismenim putem. Akcijskim planom za suzbijanje korupcije, određeno je da se prijave prosljede pismenim putem na adresu povjerenika za etiku s napomenom da nitko drugi ne otvara pošiljku. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

4.7. Preporučeno je zadržavati gotovinu u blagajni na kraju radnog dana u skladu s odlukom o blagajničkom maksimumu te obračunavati plaće zaposlenicima u skladu s aktima društva.

Preporuka je provedena. Uvidom u poslovne knjige za 2016. je utvrđeno da stanje novca na koncu dana nije prelazilo iznos iznad utvrđenog blagajničkog maksimuma. Obračun plaće zaposlenicima društva je obavljan u skladu s Kolektivnim ugovorom. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

4.8. Preporučeno je zapošljavati putem javnog natječaja i utvrditi procedure kako bi zapošljavanje i unapređivanje bilo transparentno i slobodno od sukoba interesa te kako bi se zaposlili najbolji kandidati.

Preporuka nije provedena. Društvo je tijekom 2015. zaposlilo 19 zaposlenika na određeno i dva na neodređeno vrijeme, a tijekom 2016. zaposlilo je 13 zaposlenika na određeno i jednog na neodređeno vrijeme. Tijekom 2016. unaprijeđen je jedan zaposlenik. Društvo nije zapošljavalo putem javnog natječaja, osim direktora i nije utvrdilo procedure kojima bi se odredio način i kriteriji kako bi zapošljavanje i unapređivanje bilo transparentno i slobodno od sukoba interesa te kako bi se zaposlili najbolji kandidati. Tijekom travnja 2016. proveden je javni natječaj za radno mjesto direktora prema odredbama Izjave o osnivanju društva kojom je određeno da se direktor imenuje po provedenom natječaju. Društvo navodi da nije u obvezi provoditi postupak javnog natječaja za zapošljavanje, ali da se, prema Pravilniku o radu, Kolektivnom ugovoru, Pravilniku o sistematizaciji i organizaciji poslova, vodi kriterijima kako bi se izabrao najbolji kandidat. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

Leć d.o.o., Vodice

1. Politike i postupci za sprječavanje prijevара

1.1. Preporučeno je na mrežnim stranicama objaviti ažurirani registar ugovora i okvirnih sporazuma.

Preporuka je provedena. Na mrežnim stranicama društva je objavljen ažurirani registar ugovora i okvirnih sporazuma. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

2. Odgovornost rukovoditelja i drugih zaposlenika za sprječavanje prijevара

2.1. Preporučeno je općim aktima urediti postupke za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa, obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevара te održavati izobrazbu vezanu uz stjecanja potrebnih znanja za sprječavanje prijevара.

Preporuka nije provedena. Pravilnikom o sukobima interesa i obveza, pobliže su uređeni sukobi interesa i obveza, postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa, položaj, sastav i nadležnost povjerenstva koje je ovlašteno za praćenje i odlučivanje o profesionalnom sukobu. Odlukom o provođenju pravila poslovnog ponašanja određeni su povjerenik za etiku i osoba za prijavljivanje nepravilnosti koje su nadležne za provedbu etičkog kodeksa, postupci prijavljivanja nepravilnosti za zaposlenike i druge sudionike, postupci u slučaju neprovođenja etičkog kodeksa te način izvještavanja. Izobrazba zaposlenika nije obavljena tijekom 2015. i 2016. Društvo navodi da su zaposlenici upoznati s odredbama odluke o provođenju pravila poslovnog ponašanja i sustavu prijavljivanja nepravilnosti i odredbama pravilnika o sukobima interesa i obveza. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

3. Sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevара

3.1. Preporučeno je općim aktom urediti način funkcioniranja unutarnjih kontrola, ocjenjivati njihovo funkcioniranje, oblikovati unutarnje kontrole na način da njihova primjena spriječi prijevара, odnosno urediti podjelu dužnosti, rotaciju zaposlenika i poslova, odobravanje, odgovarajuće dokumentiranje, fizičke kontrole, nadgledavanje i neovisne provjere.

Preporuka nije provedena. Pravilnikom o sistematizaciji i organizaciji poslova uređena je podjela dužnosti i poslova, odgovornosti i subordinacije. Društvo navodi da je u tijeku izrada novog pravilnika prema odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

- 3.2. Preporučeno je ocjenjivati specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevera.

Preporuka nije provedena. Društvo je uvelo standard kvalitete za komunalne djelatnosti ISO 9001. i navodi da se specifična područja poslovanja ocjenjuju kroz navedeni standard. Navedenim standardom je uređen sustav praćenja kvalitete proizvoda i usluga, a nisu ocjenjivana specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevera. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

- 3.3. Preporučeno je urediti način odobravanja financijskih transakcija iznad određenih iznosa.

Preporuka nije provedena. Opći akt kojim bi se uredio način odobravanja financijskih transakcija iznad određenih iznosa nije donesen. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

4. Analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevera

- 4.1. Preporučeno je istraživati moguće sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima, organizacijama i događajima.

Preporuka nije provedena. Društvo navodi da nije bilo sumljivih transakcija te da će navedeno urediti novim Pravilnikom o unutarnjoj kontroli. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

- 4.2. Preporučeno je postupcima i tehnikama otkrivanja prijevera obuhvatiti sve razine odgovornosti.

Preporuka je provedena. Donesen je antikorupcijski program za razdoblje od 2015. do 2016. kojim su utvrđeni ciljevi koji obuhvaćaju jačanje integriteta, odgovornosti i transparentnosti u radu, stvaranje preduvjeta za sprječavanje korupcije na svim razinama i afirmacija pristupa nulte tolerancije na korupciju. Akcijskim planom za provođenje antikorupcijskog programa, utvrđene su mjere, aktivnosti, ciljne skupine, rokovi i nadležnost za provođenje ciljeva utvrđenih antikorupcijskim programom. Unutarnjim aktima za provođenje postupaka nabave roba, radova i/ili usluga male vrijednosti - bagatelna nabava te za obavljanje blagajničkog poslovanja detaljno su uređeni postupci i pravila ponašanja, potrebna dokumentacija, evidencije, kontrole i drugo. Pravilnikom o sukobima interesa i obveza, uređena su pitanja sukoba interesa za zaposlenike i upravu. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

4.3. Preporučeno je općim aktom urediti zahtjeve za izvješćivanjem o sumnji na prijevaru.

Preporuka je provedena. Odlukom o provođenju pravila poslovnog ponašanja i sustav prijavljivanja nepravilnosti, određeni su povjerenik za etiku i osoba za prijavljivanje nepravilnosti, način prijavljivanja nepravilnosti za zaposlenike i građanstvo, procedure po zaprimljenim prijavama, izvještavanje uprave i skupštine društva te je utvrđena obveza povjerenika za etiku da prema potrebi organizira sastanke radi upoznavanja zaposlenika s etičkim kodeksom i njegovim promjenama. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

4.4. Preporučeno je zajamčiti anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevaru.

Preporuka je provedena. Odlukom o provođenju pravila poslovnog ponašanja i sustav prijavljivanja nepravilnosti, određen je način dojave za zaposlenike i građane te da prijave mogu biti i anonimne. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

4.5. Preporučeno je uspostaviti anonimne i povjerljive kanale dojave za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine.

Preporuka je provedena. Odlukom o provođenju pravila poslovnog ponašanja i sustav prijavljivanja nepravilnosti, određen je način dojave za zaposlenike i građane te su određene osobe kojima se dostavljaju prijave te postupci zaprimanja i dostavljanja odgovora vezano za podnesene prijave. Nadalje, određeno je da prijave mogu biti i anonimne. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

4.6. Preporučeno je zapošljivati putem javnog natječaja i utvrditi procedure kako bi zapošljavanje i unaprjeđivanje bilo transparentno i slobodno od sukoba interesa te kako bi se zaposlili najbolji kandidati.

Preporuka nije provedena. Tijekom 2015. je zaposleno 17 zaposlenika na određeno i dva na neodređeno vrijeme, a tijekom 2016. je zaposleno 25 zaposlenika na određeno i četiri na neodređeno vrijeme, te su unaprijeđena tri zaposlenika. Na mrežnim stranicama društva objavljeni su natječaji za zasnivanje radnog odnosa na određeno vrijeme, a za zasnivanje radnog odnosa na neodređeno vrijeme nisu objavljeni. Društvo navodi da su na neodređeno vrijeme zapošljivani zaposlenici koji su ranije bili zaposleni na određeno vrijeme uz korištenje mjere zapošljavanja osoba mlađih od 30 godina prema odredbama Zakona o doprinosima. Pravilnikom o radu, utvrđene su procedure za zapošljavanje, a Odlukom o načinu provjere i unaprjeđenja zaposlenika, određen je način i kriteriji za unaprjeđivanje. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

Čempresi d.o.o., Šibenik

1. Politike i postupci za sprječavanje prevara

1.1. Preporučeno je donijeti dokument u kojem bi se navele etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze prema interesnim skupinama.

Preporuka je provedena. Društvo je donijelo Etički kodeks u kojem su navedene etičke vrijednosti, poslovna načela, uvažavanje potreba korisnika usluga, izbjegavanje i prevencija sukoba interesa, povjerljivost osobnih podataka i informacija o poslovanju, upravljanje imovinom, poslovnim financijama i postupkom nabave, primanje i davanje darova i novca, obveze prema interesnim skupinama, rad povjerenstva za etiku, provedba etičkog kodeksa, nadzor i drugo. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

1.2. Preporučeno je općim aktom urediti primanje i davanje poklona i ugošćavanje.

Preporuka je provedena. Etičkim kodeksom je uređeno primanje i davanje poklona, a Odlukom o primanju i davanju darova i ugošćavanju su utvrđena načela za primanje i davanje poklona i ugošćavanje. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

1.3. Preporučeno je na mrežnim stranicama objaviti opće akte i ažurirani registar ugovora i okvirnih sporazuma.

Preporuka je provedena. Na mrežnim stranicama društva objavljeni su opći akti vezano za osnivanje društva, etički kodeks, odluka o imenovanju povjerenika za etiku te ažurirani registar ugovora i okvirnih sporazuma, planovi nabave te donacije. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

2. Odgovornosti rukovoditelja i drugih zaposlenika za sprječavanje prijevара

2.1. Preporučeno je općim aktima utvrditi postupke za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa, obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru te održavati izobrazbu vezanu uz stjecanja potrebnih znanja za sprječavanje prijevара.

Preporuka nije provedena. Etičkim kodeksom uređeni su postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa te su utvrđene obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevaru na način da po saznanju o mogućem postojanju sukoba interesa zaposlenici odmah obavijeste upravu društva i etičko povjerenstvo te da u slučaju dvojbe o postojanju sukoba interesa zaposlenik i uprava društva su dužni prije nastupanja ili u slučaju nastupanja sukoba interesa zatražiti mišljenje etičkog povjerenstva. Imenovano je etičko povjerenstvo i povjerenik za etiku. Etičkim kodeksom uređen je rad povjerenstva za etiku, provedba etičkog kodeksa i nadzor, postupci podnošenja prijave te nadzor i nadležnost za rješavanje prijave. Društvo nije tijekom 2015. i 2016. obavljalo izobrazbu zaposlenika vezanu uz stjecanje potrebnih znanja za sprječavanje prijevара. Zaposlenici su putem obavijesti na oglasnoj ploči društva obaviješteni o mogućnostima podnošenja prijave i postupcima za nepoštivanje etičkog kodeksa. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

3. Sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevара

3.1. Preporučeno je općim aktom urediti način funkcioniranja unutarnjih kontrola, ocjenjivati njihovo funkcioniranje, oblikovati unutarnje kontrole na način da njihova primjena spriječi prijevaru, odnosno urediti podjelu dužnosti, rotaciju zaposlenika i poslova, odobravanje, odgovarajuće dokumentiranje, fizičke kontrole, nadgledanje i neovisne provjere.

Preporuka nije provedena. Društvo navodi da se unutarnja kontrola provodi od strane poslovođa ili voditelja službi koji izvještavaju direktora. Nadalje, navodi da rotacija zaposlenika i poslova nije moguća zbog ograničenog broja zaposlenika kao i njihove stručnosti za pojedine poslove. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

- 3.2. Preporučeno je ocjenjivati specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара.

Preporuka nije provedena. Društvo navodi da direktor društva ocjenjuje specifična područja poslovanja. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

- 3.3. Preporučeno je urediti način odobravanja financijskih transakcija iznad određenih iznosa.

Preporuka je provedena. Prema odluci nadzornog odbora, direktor društva uz suglasnost nadzornog odbora raspolaže sredstvima do 1.000.000,00 kn, a iznad navedene vrijednosti uz suglasnost Grada Šibenika te je za dodjelu donacija iznad 5.000,00 kn potrebna suglasnost nadzornog odbora. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

4. Analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevара

- 4.1. Preporučeno je istraživati moguće sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima, organizacijama i događajima.

Preporuka nije provedena. Društvo navodi da direktor društva svakodnevno kontrolira dnevne izvode koje dalje prosljeđuje službi računovodstva i pravnoj službi. Nadalje, navodi da se skriveni odnosi među pojedincima, organizacijama i događajima ne istražuju jer nije bilo takvih sumnjivih događaja. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

- 4.2. Preporučeno je postupcima i tehnikama otkrivanja prijevара obuhvatiti sve razine odgovornosti.

Preporuka je provedena. Etičkim kodeksom utvrđena su temeljna načela poslovnog ponašanja, izbjegavanje i prevencija sukoba interesa, primanje i davanje poklona, provedba etičkog kodeksa i nadzor, način podnošenja prijave te rad povjerenstva za etiku. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

- 4.3. Preporučeno je općim aktom urediti zahtjeve za izvješćivanjem o sumnji na prijevара.

Preporuka je provedena. Etičkim kodeksom su uređeni postupci za podnošenje prijave te nadzor i nadležnost za rješavanje prijave. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

- 4.4. Preporučeno je zajamčiti anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevара.

Preporuka je provedena. Etičkim kodeksom je određeno da se podaci o podnositelju prijave smatraju povjerljivim podacima. Nadalje, određeno je da podnošenje prijave od strane zaposlenika u dobroj vjeri ne može biti razlogom za njegovo sankcioniranje.

Korisnici usluga, poslovni partneri i građani mogu podnijeti prijavu u slučaju sumnje o povredi etičkog kodeksa, uz osiguranu zaštitu tajnosti podataka o podnositelju prijave. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

- 4.5. Preporučeno je uspostaviti anonimne i povjerljive kanale dojava za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine.

Preporuka je provedena. Etičkim kodeksom je uređen, između ostaloga, način zaprimanja prijave u slučaju sumnje na prijevaru te rad povjerenstva za etiku. Povjerenstvo za etiku zaprima pritužbe zaposlenika i korisnika usluga na neetično i moguće koruptivno postupanje zaposlenika, provodi postupak ispitivanja utemeljenosti i pritužbe, vodi evidenciju o zaprimljenim pritužbama, prati primjenu etičkog kodeksa, promovira etičko ponašanje u međusobnim odnosima zaposlenika i odnosima zaposlenika prema korisnicima, te daje savjete zaposlenicima o etičnom ponašanju. Prijave se podnose pisanim putem ili elektronski. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

- 4.6. Preporučeno je zapošljavati putem javnog natječaja i utvrditi procedure kako bi zapošljavanje i unaprjeđivanje bilo transparentno i slobodno od sukoba interesa te kako bi se zaposlili najbolji kandidati.

Preporuka nije provedena. Društvo je u 2015. zaposlilo tri zaposlenika i u 2016. jednog zaposlenika. Zapošljavanje je obavljeno na određeno vrijeme putem javnih natječaja objavljenih preko Hrvatskog zavoda za zapošljavanje uz korištenje subvencija za zapošljavanje. Tijekom 2015. i 2016. tri zaposlenika su unaprijeđena odnosno premještena na druga radna mjesta za koja imaju potrebne uvjete. Procedure kojima bi se odredio način i kriteriji kako bi zapošljavanje i unaprjeđivanje bilo slobodno od sukoba interesa nisu donesene. Društvo navodi da prilikom zapošljavanja kandidati podnose zamolbe sa životopisom na temelju kojih se obavlja selekcija po zadanim uvjetima iz natječaja. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

Čistoća i zelenilo d.o.o., Knin

1. Politike i postupci za sprječavanje prijevara
- 1.1. Preporučeno je donijeti dokument u kojem bi se navele etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze prema interesnim skupinama.

Preporuka je provedena. Društvo je donijelo Etički kodeks u kojem su navedena načela poslovnog ponašanja (povjerenje i kolegijalnost, zakonitost i stručnost u radu, kultura dijaloga i timski rad, uvažavanje potreba korisnika, izbjegavanje i prevencija sukoba interesa te primanje i davanje darova i novca), posebna načela (upravljanje imovinom, poslovi nabave i prodaje, zapošljavanje i promicanje zaposlenika te poslovi interne kontrole i interne revizije) te način provedbe i nadzora etičkog kodeksa (sastav povjerenstva za praćenje etičkog kodeksa, rad povjerenstva, podnošenje prijave kršenja etičkog kodeksa, nadzor i rješavanje prijave te povjerljivost podataka). Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

- 1.2. Preporučeno je općim aktom urediti korištenje opreme, telefona, IT sustava i drugo isključivo za poslovne svrhe.

Preporuka je provedena. Pravilnikom o radu društva uređeno je korištenje strojeva, alata, pribora i materijala potrebnih za obavljanje djelatnosti društva te je određeno da je korištenje sredstava za rad, komunikacijske opreme odnosno telefona i IT sustava ili druge imovine društva u privatne svrhe teža povreda obveza iz radnog odnosa. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

- 1.3. Preporučeno je na mrežnim stranicama objaviti opće akte, informacije o unutarnjem ustrojstvu i postupcima javne nabave.

Preporuka je provedena. Na mrežnim stranicama društva su objavljeni osnovni podaci o društvu (sjedište, temeljni kapital, predmet poslovanja, osnivači društva, članovi nadzornog odbora te pravni odnosi), organizacijska struktura društva, cjenik usluga, financijski izvještaji, plan nabave i izmjene plana nabave za 2016., registri ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma za 2013., 2014., 2015. i 2016., plan uređenja groblja, odluka o planu stručnog osposobljavanja, obrazac zahtjeva za pristup informacijama te odluka o određivanju službenika za informiranje. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

2. Odgovornosti rukovoditelja i drugih zaposlenika za sprječavanje prijevара

- 2.1. Preporučeno je općim aktima utvrditi postupke za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa, obveze rukovoditelja i drugih zaposlenika u slučaju sumnje na prijevара te održavati izobrazbu vezanu uz stjecanja potrebnih znanja za sprječavanje prijevара.

Preporuka nije provedena. Društvo je donijelo Etički kodeks i Pravila upravljanja sukobom interesa kojima je određeno što se smatra sukobom interesa te su određene mjere i postupci za prijavljivanje i izvješćivanje o mogućem sukobu interesa između društva, uprave, rukovoditelja i zaposlenika društva, članova skupštine i nadzornog odbora. Izobrazba vezana uz stjecanja potrebnih znanja za sprječavanje prijevара nije održana. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

3. Sustav unutarnjih kontrola s obzirom na pojavnost prijevара

- 3.1. Preporučeno je općim aktom urediti način funkcioniranja unutarnjih kontrola, ocjenjivati njihovo funkcioniranje, oblikovati unutarnje kontrole na način da njihova primjena spriječi prijevара, odnosno urediti podjelu dužnosti, rotaciju zaposlenika i poslova, odobravanje, odgovarajuće dokumentiranje, fizičke kontrole, nadgledanje i neovisne provjere.

Preporuka nije provedena. Društvo nije općim aktom uredilo način funkcioniranja unutarnjih kontrola, ocjenjivalo njihovo funkcioniranje, oblikovalo unutarnje kontrole na način da njihova primjena spriječi prijevара, odnosno uredilo podjelu dužnosti, rotaciju zaposlenika i poslova, odobravanje, odgovarajuće dokumentiranje, fizičke kontrole, nadgledanje i neovisne provjere. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

- 3.2. Preporučeno je ocjenjivati specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevvara.

Preporuka nije provedena. Društvo nije ocjenjivalo specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevvara osim što je u etičkom kodeksu društva, u okviru posebnih načela za poslove nabave i prodaje, navedeno da se poslovi nabave i prodaje ubrajaju u poslove s najvećom razinom poslovnog rizika i mogu bitno utjecati na poslovanje društva te u skladu s time zahtijevaju posebnu pozornost. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

4. Analitički i drugi postupci za otkrivanje prijevvara

- 4.1. Preporučeno je istraživati moguće sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima, organizacijama i događajima.

Preporuka nije provedena. Društvo nije istraživalo moguće sumnjive transakcije, skrivene odnose među pojedincima, organizacijama i događajima. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

- 4.2. Preporučeno je postupcima i tehnikama otkrivanja prijevvara obuhvatiti sve razine odgovornosti.

Preporuka nije provedena. Društvo nije postupcima i tehnikama otkrivanja prijevvara obuhvatilo sve razine odgovornosti. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

- 4.3. Preporučeno je općim aktom urediti zahtjeve za izvješćivanjem o sumnji na prijevvaru.

Preporuka je provedena. Etičkim kodeksom društva je uređeno pravo i dužnost zaposlenika da prijavi poslovanje i ponašanje koje je protivno odredbama etičkog kodeksa te zaposlenika i uprave društva da u slučaju dvojbe o postojanju sukoba interesa prije nastupanja ili u slučaju nastupanja sukoba interesa zatraže mišljenje etičkog povjerenstva. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

- 4.4. Preporučeno je zajamčiti anonimnost i zaštitu osoba koje izvijeste o sumnji na prijevvaru.

Preporuka je provedena. Etičkim kodeksom zajamčena je anonimnost i zaštita osoba koje izvijeste o sumnji na prijevvaru. Određeno je da se podaci o podnositelju prijave smatraju povjerljivim podacima te da podnošenje prijave od strane zaposlenika u dobroj vjeri ne može biti razlogom za njegovo sankcioniranje. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

- 4.5. Preporučeno je uspostaviti anonimne i povjerljive kanale dojava za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine.

Preporuka je provedena. Etičkim kodeksom uređen je postupak za podnošenje pritužbi zaposlenika ili korisnika usluga na neetičko ponašanje i postupanje zaposlenika. Također, uređen je i način rada etičkog povjerenstva koje će pratiti primjenu etičkog kodeksa, ispitivati osnovanost pritužbi i osigurati povjerljivost podataka podnositelja pritužbi. Osnovano je povjerenstvo za praćenje etičkog kodeksa. Nije potrebno pratiti provedbu preporuke.

- 4.6. Preporučeno je zapošljivati putem javnog natječaja i utvrditi procedure kako bi zapošljavanje i unapređivanje bilo transparentno i slobodno od sukoba interesa te kako bi se zaposlili najbolji kandidati.

Preporuka nije provedena. U 2015. društvo je zaposlilo pet osoba na neodređeno vrijeme i jednu osobu na temelju ugovora o dopunskom radu, a u 2016. jednu osobu na neodređeno vrijeme i tri osobe na određeno vrijeme. Nije zapošljavalo putem javnog natječaja i utvrdilo procedure kako bi zapošljavanje i unapređivanje bilo transparentno i slobodno od sukoba interesa te kako bi se zaposlili najbolji kandidati. Potrebno je pratiti provedbu preporuke.

II. UČINCI PROVEDENIH PREPORUKA

Državni ured za reviziju ocjenjuje da je postignut zadovoljavajući napredak, jer od 54 dane preporuke, 32 su provedene, a 22 nisu provedene. Pozitivni učinci su postignuti kod svih društava obuhvaćenih revizijom. Donesen je dokument u kojem su navedene etičke vrijednosti, poslovna načela i obveze prema interesnim skupinama. Općim aktom je uređeno primanje i davanje poklona i ugošćavanje, te korištenje opreme, telefona, IT sustava i drugo isključivo za poslovne svrhe. Na mrežnim stranicama su objavljeni opći akti, informacije o unutarnjem ustrojstvu, plan nabave, informacije o provedenim postupcima nabave, te ažurirani registar ugovora i okvirnih sporazuma. Ocjenjivana su specifična područja poslovanja u kojima je prisutan veći rizik pojavljivanja prijevара. Uređen je način odobravanja financijskih transakcija iznad određenih iznosa. Postupcima i tehnikama otkrivanja prijevара obuhvaćene su sve razine odgovornosti. Općim aktom su uređeni zahtjevi za izvješćivanjem o sumnji na prijevaru, te je zajamčena anonimnost i zaštita osoba koje izvijeste o sumnji na prijevaru. Uspostavljeni su anonimni i povjerljivi kanali dojava za zaposlenike, korisnike usluga, dobavljače i druge interesne skupine. Gotovina u blagajni na kraju radnog dana zadržavana je u skladu s odlukom o blagajničkom maksimumu te su plaće zaposlenicima obračunavane u skladu s aktima društva.